

gøre denne Operation. Jeg skrev saa igen til Bankerne og anmodede dem om, da det var paatrængende nødvendigt, at Laanet ordnedes, paa ny at tage Sagen under Overvejelse, saaledes at der søgtes andre Midler og Udveje til at faa et saadant Laan placeret, end hvad vi foreløbig havde talt om: Udstedelse af Obligationer, som Bankerne overtog. Derpaa fik jeg et Svar af 4. Februar. som indeholdt et Tilbud, der i Virkeligheden er overensstemmende med det Forslag, som jeg har haft den Ære at referere, altsaa om Overtagelse af et Statslaan paa 120 Mill. Kr. til 5 pCt., som skulde afdrages paa den Maade, jeg har nævnt: først 3 Aars Afdragsfrihed og saa 20 Aars Afdrag til en Kurs af 96 $\frac{1}{2}$ pCt. som anført i Lovforslaget; og dernæst tilbød Bankerne, hvad der for Staten var overmaade vigtigt, at de i 3 Aar vilde ligge inde med de af dem overtagne Obligationer. Disse skulde svare til et Beløb af 84 Mill. Kr.; hvorfra Resten skal komme, skal jeg straks nævne. De 5 Hovedbanker — thi Revisionsbanken var nu gaaet ud af Forhandlingen — tilbød at ligge med Obligationerne og ikke afsætte dem, hvilket, som sagt, kun kunde være fordelagtigt for Stat og Samfund. Men i denne Skrivelse gør de saa opmærksom paa — og det vil jeg gerne tillade mig at oplæse nogle Linier af —, at „naar Deltagerne paatager sig denne for deres Bankers Likviditet yderst alvorlige Forpligtelse, er de overbeviste om, at Hr. Finansministeren til fulde forstaar, at Grunden hertil udelukkende er dikteret af Ønsket om i videste Udstrækning at paatage sig enhver finansiel samfundsmæssig Pligt, og at Bankerne udelukkende gør dette for at undgaa en Emission, der finansielt vilde faa den skadeligste Indflydelse ikke blot paa Statens fremtidige Laaneoperationer, men paa Pengemarkedet i sin Helhed“. Bankerne gør ogsaa opmærksom paa, at en Gentakelse af en saadan Laaneoperation ikke vil være mulig i indeværende Aar uden de alvorligste Følger for hele Landets Erhverv, fordi det ikke gaar an paa ny at binde store Kapitaler under de vanskelige Konkurrenceforhold, der i Øjeblikket er at kæmpe med. Bankerne beder Finansministeren om at drage Omsorg for, at Staten ikke i indeværende Aar atter henvender sig til Laanemarkedet, hvorved der dog gøres Undtagelse med Hensyn til, hvad der allerede en Gang er hentydet til, Muligheden for Statens Laaneoperationer i Anledning af Sønderjyllands Indlemmelse.

Jeg maa endnu referere, at National-

banken, da den skal overtage 18 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. af Laanet, ønsker at gøre opmærksom paa, at den forudsætter, at Regeringen vil gøre sit til, at Loven af 31. Marts 1915 vedrørende et midlertidigt Tillæg til Nationalbankens Oktroj, som udløber med Udgangen af indeværende Aar, fornyes i indeværende Rigsdagssamling, og da Regeringen kan være enig heri, vil min Kollega Handelsministeren, naar dette Lovforslag bliver vedtaget, fremsætte et Lovforslag vedrørende dette Punkt.

Jeg maatte altsaa anse dette Tilbud for fordelagtigt, saa fordelagtigt, at der for mig ikke kunde være nogen Tvivl om, at jeg burde afslutte en foreløbig Overenskomst med Bankerne om Overtagelse af dette Statslaan til en Kurs af 96 $\frac{1}{2}$, hvilket altsaa er langt over, hvad i Øjeblikket Obligationer af lignende Art noteres i i vore Nabolande.

Jeg tør maaske gøre opmærksom paa, paa Grund af visse Rygter, der har staaet i forskellige Blade, at Bankerne ikke ved denne Lejlighed noget Øjeblik har talt Politik til Finansministeren. Politiske Forhold har ikke været berørte under denne Forhandling. Jeg kan sige det til to Sider. Fra een Side har der været ytret en vis Glæde over, at Bankerne nu havde sagt Finansministeren og derigennem vel Regeringen politisk Besked. Jeg maa berøve dem, der har faaet denne Glæde, den videre Udfoldelse af Jubel i den Anledning. Og paa den anden Side, til dem, der har ment, at det var meget farligt, at Bankerne havde talt Politik og derved grebet ind i Regeringsmagten, kan jeg sige, at heller ikke de skal have nogen videre Sorg, for Bankerne har ikke gjort det. Men jeg vil fremhæve, som jeg før gjorde, at naar Bankerne er gaaet til at yde Staten dette Tilbud, har Forretningshensyn været udelukket; her er ingen Forretning at gøre for Bankerne med dette Laan. Det er statsmæssige, samfundsmæssige Hensyn, der har været de raadende for de danske Banker. Det er jo ikke ganske umoderne at angribe Bankerne som de allerværste Kapitalopsamlere i vort Samfund. Jeg maa sige som Finansminister, at jeg ikke kan dele den Betragtning; jeg gad vide, hvorledes Staten havde været stillet under de nuværende Samfundsforhold, hvis man ikke i de forløbne vanskelige Aar havde kunnet henvende sig til Bankerne.

Disse Banker overtager de 84 Mill. Kr. af de 120 Millioner. Statsanstalten for Livsforsikring overtager de 10 Mill. Kr. Efter en Aftale, som jeg allerede